

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Gymnázium

Dr. Edvarda Beneše 449/II, Soběslav

Identifikátor školy: 600 008 819

Zřizovatel: MŠMT ČR

Školský úřad Tábor, Vančurova 2904, 390 01 Tábor

Školský úřad

Termín konání komplexní inspekce: 15. - 18. listopad 1999

Čj.	071 2724/99-2053
Signatura	kg7zt201

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Předmět je vyučován v souladu s učebním plánem školy. V 1. ročníku víceletého gymnázia se vyučuje 5 hodin týdně. Ve vyšších ročnících víceletého gymnázia a ve 4letém gymnáziu je hodinová dotace 4 hodiny týdně (s výjimkou 5. ročníku víceletého gymnázia a 2. ročníku 4letého studia). Od 5., resp. 2. ročníku se vždy jedna vyučovací hodina dělí. Provedené úpravy jsou v kompetenci ředitele školy.

Tematické plány zpracovali učitelé podle pokynů ředitele školy. V 1. - 4. ročníku víceletého gymnázia do nich byly zapracovány úpravy a doplňky, jež pro vzdělávací program Základní škola schválilo MŠMT ČR pod čj. 25 081/98-22 dne 25. 8. 1998. Plánování výuky nekoncepuje obsah vyučování jako celek pro 1. - 4. ročník víceletého gymnázia, jak doporučují učební osnovy. Tematické plány některých vyučujících jsou formální. Kopírují v podstatě obsah jednotlivých kapitol v učebnici. Některé (zejména pro nižší ročníky víceletého gymnázia) jsou stručnější než učební osnovy předmětu. Nelze z nich zjistit, která konkrétní témata jsou do výuky zařazena. Z některých tematických plánů není zřejmá zásada soustavnosti.

Obecné cíle výuky jsou v souladu se standardem pro základní a střední vzdělávání.

Plně využívaná odbornost učitelů má pozitivní vliv na úroveň vyučování. Výuka probíhala buď ve třídách, nebo ve studovně, kde jsou instalovány video, hi-fi věž s možností přehrávání gramofonových desek jako doplněk výuky. Využívat lze různé slovníky, odborné knihy a Pravidla českého pravopisu. Třídy mají běžnou výbavu. Učební pomůcky jsou doplňovány (nahrávky na Cd a magnetofonových páskách, videopořady) a ve vyučování byly mnohokrát velmi účelně a efektivně využity. Žáci mohou používat i odbornou literaturu z učitelské knihovny. Žákovská knihovna není z důvodů nedostatku finančních prostředků rozšiřována. Škola však úzce spolupracuje s Městskou knihovnou.

V některých nižších třídách víceletého gymnázia bylo vyučování orientováno na to, aby byla splněna výuka plánované látky. Nebylo zřejmé, že vyučující přesně plánovali, čeho mají žáci v hodině dosáhnout a jakými prostředky se tak stane. Cílem práce vyučujících bylo často jen sdělování látky a výuka byla založena pouze na výkladu. Nebyly vytýčeny učební požadavky. V některých hodinách bylo zařazeno velmi málo samostatných činností žáků. Při samostatné práci nebyly vyučujícími definovány okolnosti, za nichž mají být úkoly provedeny. V závěru hodin nebylo ověřeno, zda žáci učivo pochopili. Učitelé neměli tak zpětnou vazbu, čemu se žáci naučili. Používané metody a formy práce byly vhodné spíše pro starší žáky. Preferovány byly spíše znalosti, méně dovednosti. Aplikování učiva bylo potlačeno nedostatkem cvičení.

Ve vyšších třídách víceletého gymnázia respektovaly používané metody a formy práce věk žáků. Ve všech hodinách byla u žáků rozvíjena schopnost analýzy, syntézy a schopnost argumentace. Učitelé podporovali zvědavost žáků, rozvíjeli komunikativní dovednost a podporovali formulování vlastních názorů žáků. Rozvíjen je jejich zájem o četbu.

Učitelé se snažili většinou s úspěchem žáky před vyučováním pozitivně motivovat. Dobrým motivačním nástrojem je klasifikace a hodnocení výkonu žáka po zkoušení. Mnohokrát se podíleli na hodnocení spolužáka a specifikovali klady a zápory jeho výkonu. V každé hodině docházelo k úvodnímu prověřování znalostí žáků. Bylo však zaměřeno většinou na pamětné zvládnutí učiva. Zvláště ve vyšších třídách hledali žáci při zkoušení souvislosti a navazovali na znalosti z jiných předmětů. V části hodin nebylo v závěru provedeno hodnocení výkonu žáků.

Učitelé pravidelně hodnotí i písemný projev žáků. K zjištění úrovně znalostí používají kvalitní testy, jež sami vytvářejí. Písemné maturitní práce ze školního roku 1998/1999 mají dobrou

úroveň. Byly hodnoceny objektivně.

Motivujícím příkladem pro žáky je vítězství žákyně 5. B v Olympiádě z českého jazyka ve školním roce 1998/1999.

Všechny hodiny se vyznačovaly velmi pěknými vztahy mezi žáky a učiteli. Bylo zřejmé, že všichni mají k sobě důvěru. V hodinách se našel prostor pro vtip, laskavé slovo, povzbuzení. Učitelé a žáci spolu komunikovali jako rovnocenní a tolerantní partneři. Někteří učitelé dokázali svým zaujetím pro výuku žáky strhnout. Žáci 1. ročníku obou typů studia se velmi dobře adaptovali na nové prostředí zejména zásluhou svých třídních učitelů. Příznivé prostředí bylo také vytvářeno pro žáky nižších tříd víceletého gymnázia.

Učitelé přistupují k žákům s pochopením. Nijak se jim však nepodbízejí a mají potřebnou autoritu. Vztahy a komunikace ve třídách kladně ovlivňovaly zájem žáků o práci. Nestresující prostředí napomáhalo žákům k dobrým výkonům.

Plánování výuky má průměrnou úroveň. Podmínky výuky jsou velmi dobré. V nižších třídách víceletého gymnázia byly zaznamenány dílčí nedostatky. Ve vyšších třídách výrazně převažovala pozitiva. Celkově má výuka průměrnou úroveň. V motivaci a hodnocení byla zjištěna výrazná převaha pozitiv. Interakce a komunikace mají velmi dobrou úroveň.

Celkově má výuka českého jazyka dobrou úroveň.

Anglický jazyk

V průběhu inspekce byly navštíveny tři vyučovací hodiny s různými vyučujícími a s žáky v různém věkovém složení na nižším i vyšším stupni gymnázia.

Při hospitacích byl sledován soulad časové dotace se schváleným učebním plánem, přičemž nebyla shledána rozdílnost. Stanovené učivo je v každém ročníku rozpracováno do časově tematických plánů, které jsou v zásadě dodržovány, případné nepodstatné difference souvisejí s předem nepředpokládanými vlivy provozu školy.

Výuka je materiálně dobře zajištěna, podle možností probíhá ve specializované jazykové učebně, vybavené audiovizuálními pomůckami, magnetickou tabulí a aktivizačními materiály, vhodně zasazovanými do výuky. Rozmístění lavic v dané učebně napomáhá hlubší interakci mezi učitelem a žáky. V případě obsazenosti jazykové učebny je paralelní jazyková výuka realizována v běžné učebně, která vykazuje nižší stupeň vybavenosti pro potřeby výuky jazyka.

V průběhu navštívených hodin učitelé kladli důraz na interaktivní pojetí jazykové přípravy, na uplatňování moderních audioorálních přístupů k upevňování jazykových vědomostí a dovedností, na využívání zvukové techniky pro nácvik porozumění a následné jazykové reprodukce slyšeného obsahu na základě otázek vyučujícího. Byly využívány (někdy nadměrně) metody skupinové přípravy problematiky, jejíž téma vyučující předem zadali žákům a poté je s nimi nacvičovali.

Daný cíl výuky byl plněn užíváním různých metodických postupů, což přispívalo k spontánnímu udržování pozornosti žáků a zároveň k vytváření jejich specifického relaxačního prostoru.

Ve většině případů se vyučující snažili zachovávat zásady individuálního přístupu k žákům formou rady při zpracovávání problémových úkolů. Při výuce jsou používány učebnice se schvalovací doložkou MŠMT ČR. Učebnice jsou doplňovány aktivizačními materiály, například časopisy, audiovizuálními programy a slovníky, kterými je škola celkem dobře vybavena s výjimkou videoprogramů k reáliím anglicky mluvících zemí.

Výsledky výuky jsou pravidelně sledovány a projednávány předmětovou komisí. Její činnost,

vycházející z ročního plánu práce, se zejména orientuje na koordinaci metod průběžného vyhodnocování výsledků výuky formou jednotnosti zkušebních testů, na seznamování vyučujících s novinkami v oboru a na doplňování školního fondu potřebnými jazykovými materiály. Dále se zabývá organizací účasti žáků na jazykových kurzech ve Velké Británii a výměnných pobytů žáků v Dánsku. Soustavné vzdělávání učitelů je zajišťováno mimo jiné v rámci akcí Pedagogického centra a Britské rady v Českých Budějovicích.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako vynikající. Podmínky výuky, motivace, organizace a formy práce jsou velmi dobré, stejně jako hodnocení a komunikace. Celkové hodnocení předmětu je velmi dobré.

Německý jazyk

Výuka ve sledovaných hodinách probíhala v souladu s požadavky osnov. Učitelky měly přehledné tematické plány učiva, někdy poněkud kusé. Časová dotace předmětu odpovídá učebnímu plánu. V 1. ročníku osmiletého studia mají žáci pětihodinovou týdenní dotaci. Příprava na jednotlivé hodiny je u všech vyučujících pečlivá a promyšlená.

Německý jazyk vyučují čtyři učitelky, z toho tři mají odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku předmětu, jedna má pouze pedagogickou způsobilost.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna s velmi dobrým materiálním vybavením. Pro značný počet hodin předmětu v týdnu ji však nemohou stabilně využívat učitelky ve všech hodinách. Pro výuku v kmenových učebnách musí proto všechny potřebné pomůcky přenášet. Kromě malých nástěnek není v těchto třídách prozatím pro výuku jazyka žádné jiné vybavení. Učebny jsou prostorné a světlé. Vybavení školním nábytkem je dobré.

Hospitovány byly čtyři vyučovací hodiny. Ve většině hodin byla výuka vedena pouze v německém jazyce, výuka byla účelně a promyšleně řízena. Učivo bylo žákům předkládáno věcně správně a srozumitelně, ze strany vyučujících byl vytvářen prostor pro aktivní individuální i skupinovou práci žáků v průběhu výuky. Byly respektovány obecné didaktické zásady, vyučovací čas byl ve všech hodinách účelně využíván. Při výuce v jazykové učebně využívala učitelka mnoho jazykových učebních pomůcek včetně moderní didaktické techniky. Používání vhodných magnetofonových nahrávek při výuce je ve škole soustavné a pravidelné. Vždy byl vymezen dostačující prostor pro procvičování učiva. Ne vždy však žáci dokázali získané vědomosti uplatnit v samostatném souvislém ústním projevu. Jejich ústní projevy byly většinou velmi stručné.

V průběhu výuky byli žáci průběžně motivováni, velké úsilí bylo věnováno ověřování pochopení a aplikaci učební látky. Při řešení samostatných či skupinových úkolů poskytovaly učitelky žákům potřebnou radu a pomoc. Hodnocení žáků mělo v průběhu celé výuky pozitivní charakter. U slabších žáků byla oceňována snaha a aktivní zapojení do výuky.

Osobnost žáků byla učitelkami ve všech hodinách respektována. Také chování žáků v průběhu výuky bylo velmi dobré. Při skupinové práci byl rozvíjen smysl žáků pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Úroveň komunikace všech učitelek byla velmi dobrá.

Plánování a příprava výuky mají velmi dobrou úroveň. Podmínky výuky mají v odborné učebně vynikající úroveň, v kmenových učebnách je úroveň dobrá. Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou na velmi dobré úrovni.

Výuka německého jazyka měla ve sledovaných hodinách celkově velmi dobrou úroveň.

Dějepis

Dějepis je vyučován podle učebních osnov pro gymnázia schválených MŠMT ČR. Přidělené počty vyučovacích hodin předmětu dějepis jsou v souladu s časovou dotací stanovenou učebními plány pro gymnázia se čtyřletým, sedmiletým a osmiletým studijním cyklem. Tematické plány vypracované vyučujícími obsahují všechna témata stanovená osnovami, včetně Standardu vzdělávání na ZŠ pro nižší třídy gymnázia, nejsou podrobněji rozvedeny, ale výuka ve všech třídách plynule navazuje na učební látku z předcházejících ročníků. V tomto školním roce pro malý počet zájemců nebyl do výuky zařazen seminář z dějepisu. Časový plán výuky je plněn.

Výuka je svěřena vyučujícím s odbornou a pedagogickou způsobilostí a různou délkou učitelské praxe. Jejich přístup k vyučovacímu procesu je zodpovědný. Pro vyučování slouží kmenové učebny vybavené standardním školním nábytkem a s běžnou výzdobou v péči žáků. Učebny jsou prostorné, světlé, dobře udržované. Učitelé mají možnost vedle klasických pomůcek příležitostně používat moderní didaktickou techniku, televizor a video. Žáci používají při výuce schválené a vhodné učebnice. Žáci s hlubším zájmem o dějepis mají k dispozici časopis Historický obzor. Vyučující mají v kabinetech potřebnou literaturu pro přípravu a odborné publikace.

Nejčastěji používanou vyučovací metodou byla forma výkladu spojená s řízeným rozhovorem. V úvodu hospitovaných hodin probíhalo opakování předchozí učební látky a zkoušení jednotlivých žáků před tabulí. V jednom případě byl na začátku hodiny zařazen krátký test, pomocí kterého učitel prověřil znalosti všech žáků. Po zkoušení a opakování následoval výklad nové látky. Při výkladu motivovali vyučující žáky vhodně volenými otázkami, směřujícími k využití jejich vědomostí a zapojovali je tak do vyučovacího procesu. Pro udržení pozornosti žáků byla rovněž používána metoda řízeného rozhovoru. V jedné třídě byla výuka vhodně doplněna ukázkou filmového dokumentu na videu. Film, který žáci zhlédli, byl vhodně a zaslíbeně komentován učitelem. V závěru hodin byl vždy vyčleněn prostor pro shrnutí a stručné opakování probraného učiva.

Hodnocení žáků při zkoušení a opakování bylo vždy objektivní a zdůvodněné. Aktivity žáků v hodinách byly vždy oceněny a zohledněny pro následnou celkovou klasifikaci. Hodnocení byla pro žáky vždy motivující.

V hodinách panovala klidná a dělná atmosféra. Vzhledem k charakteru předmětu měli žáci možnost diskutovat a obhajovat vlastní názor. Z hospitovaných hodin vyplynulo, že žáci mají pozitivní vztah k výuce dějepisu.

Plánování a příprava výuky je na velmi dobré úrovni. Podmínky výuky ve všech sledovaných oblastech jsou rovněž na velmi dobré úrovni. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré. V motivaci a hodnocení žáků převažují pozitiva. Interakce a komunikace je na velmi dobré úrovni. Výuka dějepisu má velmi dobrou úroveň.

Základy společenských věd

Časové dotace předmětu základy společenských věd jsou stanoveny podle učebních plánů pro všechny typy gymnaziálního studia ve všech ročnících. Výuka probíhá v souladu s učebními dokumenty schválenými MŠMT ČR. Tematické plány předmětu mají vyučující zpracovány podle učebních osnov na celý školní rok. Učitelé společenských věd spolupracují na celoroční přípravě výuky a koordinují tematické plány. Tam, kde je to z hlediska odborné způsobilosti možné, uplatňují při výuce mezipředmětové vztahy.

Vzhledem k charakteru a významu předmětu vyučují základům společenských věd učitelé, kteří svojí odbornou způsobilostí dávají záruku potřebné kvality výuky. Výuka probíhá v klasických

kmenových učebnách, které ve všech směrech odpovídají psychohygienickým zásadám. Příležitostně používají vyučující na doplnění výuky video. Školní videotéka obsahuje řadu vhodných videoprogramů pro společenskovědní předměty. Pro žáky, kteří se zaměřují na humanitní vysokoškolské studium, byl otevřen seminář základů společenských věd. Práce v seminářích je zaměřena na přípravu žáků k přijímacím zkouškám na vysokou školu. Žáci píší referáty na náměty, které si sami vyberou a které odpovídají jejich budoucímu profesnímu zájmu.

Vyučovací hodiny začínaly opakováním předchozí látky. Vlastní výklad byl zaměřen na probírané téma. Nové pojmy, filosofické nebo sociologické kategorie byly žákům vysvětleny a objasněny v souvislostech. Učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně v kontextu probíraných vědních disciplin na středoškolské úrovni.

Během vyučování byli žáci motivováni otázkami učitelů, při správně formulovaných odpovědích byli slovně hodnoceni.

Pravidla vzájemné komunikace mezi učiteli a žáky byla respektována. Komunikativní dovednosti žáků ne vždy dosahují potřebné úrovně. Pracovní atmosféra ve třídách byla klidná a oboustranně vstřícná. Učitelé respektovali žáky jako osobnosti a umožňovali jim vyjádřit vlastní názor.

Plánování a příprava výuky má velmi dobrou úroveň. Personální podmínky pro výuku jsou vynikající. Psychohygienické podmínky, organizace výuky, motivování žáků a jejich hodnocení jsou na velmi dobré úrovni. Komunikace a interakce ve třídách je velmi dobrá.

Celkově má výuka základů společenských věd velmi dobrou úroveň.

Matematika

Časové dotace předmětu jsou v souladu s učebním plánem schváleným ředitelem školy. V rozvrhu hodin jsou ve všech třídách zařazeny hodiny cvičení, při kterých je třída dělena. Od druhého ročníku 4letého a od šestého ročníku víceletého gymnázia je zařazen volitelný matematický seminář. Členění učiva do jednotlivých ročníků proběhlo na základě dohody všech učitelů předmětu. Učivo obsahuje všechny tematické celky předepsané osnovami, jsou zařazeny i některé osnovami doporučené rozšiřující tematické celky. Vyučující mají vypracovány vlastní časové tematické plány výuky, v nichž zohledňují své přístupy k obsahu učiva a vlastní pedagogické záměry. Promyšlí je v souladu se všemi faktory, které výuku v dané třídě ovlivňují. Záležitostmi koordinace plánování učiva je pověřen jeden z učitelů.

Všichni vyučující předmětu jsou odborně i pedagogicky způsobilí. V době inspekce byly dvě učitelky nemocné. Vyučující mají k dispozici všechny potřebné didaktické pomůcky, které při vyučování účelně využívají. Žáci pracují s vhodnými učebnicemi a sbírkami úloh. Rutinně používají kalkulátory. Struktura hodin, při kterých učitelé střídají různé druhy činností, je v souladu s psychohygienickými zásadami. Výuka probíhá v prostorných, světlých učebnách s klasickým uspořádáním nábytku.

Hlavní didaktickou metodou byl ve sledovaných hodinách výklad. Probíhal převážně formou řízeného rozhovoru. Učitelé volili návodné otázky a příklady, které mnohdy pomohly žákům k samostatné formulaci nových poznatků. V hodinách nebo částech hodin, které byly věnovány procvičování, byly užity rozmanité didaktické metody. Zadávané úlohy měly odstupňovanou obtížnost, při jejich řešení spolupracovala celá třída, vícečlenné skupiny nebo dvojice žáků. Postup řešení byl vždy zdůvodněn a výsledek zhodnocen. Učitelé umožňovali žákům individuální pracovní tempo i alternativní způsoby řešení. Činnosti a postupy učitelů vždy respektovaly věkové zvláštnosti žáků a specifické podmínky třídy.

Získávání podkladů pro klasifikaci probíhá průběžně celé klasifikační období, všemi běžnými metodami. Písemně jsou prověřovány znalosti z kratších i delších úseků učiva formou testů, čtvrtletní písemné práce jsou zadávány v souladu s osnovou. Prověřování výchozích znalostí a dovedností a průběžné vyhodnocování výsledků učení v hodině jsou součástí každé hodiny a fungují pro učitele jako zpětná vazba. Vnitřní evaluace znalostí žáků probíhá ve druhém maturitním ročníku pomocí testů, které sestavuje SCIO. Dokladem úspěšné motivace žáků ve vztahu k matematice je skutečnost, že v posledních pěti letech volí každoročně matematiku jako maturitní předmět téměř 40 % žáků.

V hodinách matematiky byl vytvořen prostor pro komunikaci mezi žáky a učiteli i mezi žáky navzájem. Pravidla této komunikace jsou vytvořena a respektována. Většina výroků učitelů směrem k žákům má formu otázek, čímž třídu podněcují k přemýšlení, zkoumání a usuzování. Tam, kde je to vhodné, používají neformální vyjadřování, aby vyvolali uvolnění a přátelské ovzduší.

Plánování, příprava výuky, hodnocení a komunikace jsou hodnoceny jako vynikající. Podmínky výuky, motivace a formy práce jsou velmi dobré. Kvalita vzdělávání v matematice je na velmi dobré úrovni.

Fyzika

Ve všech ročnících je předmět vyučován v týdenních dotacích, které jsou v souladu s učebním plánem. Jedenkrát za tři týdny je zařazena hodina cvičení, kdy je třída dělena na třetiny. Tematické plány učitelů vycházejí z platných osnov. Při jejich tvorbě učitelé respektují standardy základního a gymnaziálního vzdělávání a mají v nich konkretizovány a didakticky uspořádány cíle a okruhy kmenového učiva. Nadstandardní a rozšiřující učivo je zařazováno především jako náplň fyzikálního semináře.

Fyzice vyučují odborně i pedagogicky způsobilí učitelé. Hospitovány byly hodiny pouze u jednoho učitele, protože druhá učitelka byla v době inspekce nemocná. Škola je vybavena pomůckami pro základní pokusy ve všech tematických celcích. Jsou přehledně uloženy v kabinetu, jsou funkční a ve výuce jsou používány. K dispozici jsou rovněž výukové programy řady FAMULUS. Žáci pracují s vhodnými učebnicemi, tabulkami a kalkulátory.

Sledované vyučovací hodiny měly promyšlenou didaktickou stavbu vzhledem k jejich cíli i věku žáků. V úvodu hodin je opakováno probrané učivo formou frontálního opakování, zkoušení nebo samostatného řešení úloh. Základní didaktickou metodu při výkladu byl experiment a fyzikální měření. Následné vyhodnocení a zpracování získaných údajů umožnilo žákům samostatně formulovat nové poznatky. Učitel dbá na to, aby si žáci osvojili základní metody práce, kterých fyzika požívá. V závěru hodin byl dostatečný prostor pro stručné opakování nového učiva a jeho využití v příslušných oblastech techniky.

Hodnocení žáků provádí učitel průběžně po celé klasifikační období. Do hodnocení se promítá aktivita žáků v hodinách, kvalita jejich činnosti při laboratorních pracích i nepřipravenost na hodiny nebo nevyhovující zpracování protokolu z laboratorních prací. Hodnocení i styl práce učitele v hodinách žáky pozitivně motivuje. To se projevuje i v tom, že v posledních letech volí fyziku jako maturitní předmět přibližně čtvrtina třídy.

V hodinách fyziky učitel neustále navozoval se žáky dialog. Dbal na jejich přesné vyjadřování a rozvíjel myšlenky obsažené v jejich odpovědích. V hodinách byla klidná, pracovní atmosféra, učitel měl přehled o činnosti jednotlivých žáků.

Plánování a příprava výuky fyziky, stejně jako organizace, formy a metody výuky jsou mimořádné. Podmínky výuky, motivace, hodnocení a komunikace jsou velmi dobré. Vzdělávání ve fyzice má velmi dobrou úroveň.

Biologie

V učebním plánu školy, schváleném ředitelem, je předmět zařazen v rozsahu 2 hodin týdně. Tato dotace je stanovena u víceletého i čtyřletého studia a odpovídá schválenému učebnímu plánu. V maturitním ročníku mají žáci možnost navštěvovat seminář z biologie v dotaci jedné hodiny týdně. Učební osnovu mají učitelé rozepsanou do tematických plánů. Z těchto plánů ani z jiných dokumentů učitelů nevyplývá, jak budou naplňovat vzdělávací standard předmětu. Z plánů výuky učitelů je zřejmé, že výuka probíhá kontinuálně a učivo mezi ročníky navazuje podle osnovy.

Učitelé vyučující předmět jsou odborně i pedagogicky způsobilí, s víceletou praxí. Většina hodin biologie se vyučuje v odborné učebně, která slouží také jako laboratoř. Učebna je vybavena zachovalým nábytkem, množstvím názorných pomůcek, dvěma televizory a videorekordérem. Vybavení kabinetu biologie je dostatečné, učitelé mají pro výuku všech tematických celků dostatek názorných pomůcek (obrazů, přírodnin), diapositivů i videoprogramů. Žáci pracují s vhodnými učebnicemi.

Používané metody a formy práce učitelů jsou voleny s ohledem na věk žáků. V nižších třídách víceletého studia zařazuje učitelka různé formy samostatné práce žáků. Tímto způsobem podněcuje jejich aktivitu a zájem o předmět. Žáci byli při výuce velmi aktivní, z formulací jejich odpovědí bylo zřejmé, že látce rozumějí, umějí hledat souvislosti a znají vztahy mezi jednotlivými jevy. Při výkladu nové látky využila učitelka nástěnné obrazy i obrázky z učebnice, kladla důraz na názornost. Základní poznámky napsala na tabuli a žáci je zapsali do sešitů. Učitelka žáky pozitivně motivuje, ti tak mají dostačující prostor pro otázky i doplňující poznámky k probírané látce. Tímto způsobem jsou rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků.

Učitel, který vyučuje žáky čtyřletého studia a vyšší třídy víceletého studia, použil ve sledovaných hodinách výkladu formou přednášky. Tento způsob vede žáky k samostatné práci a připravuje je na vysokoškolské studium. Z takto vedených hodin však nebylo možné posoudit, do jaké míry mají všichni žáci zájem o předmět. Prostor pro vyjádření jejich názorů a pro otázky byl velmi malý. Výklad byl vždy přehledný, jasný a fakticky správný, doplňovaný názornými pomůckami a videoprogramem.

Zadávané otázky při opakování učiva v úvodu hodin byly srozumitelné a formulované tak, aby z odpovědí vyplynulo, zda žáci znají vztahy a souvislosti. V žádné ze sledovaných hodin neproběhlo hodnocení výkonu žáků spojené s klasifikací.

Při výuce respektují učitelé osobnost žáků, atmosféra ve třídách byla klidná a přátelská.

Plánování a příprava výuky jsou na dobré úrovni. Personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Metody a formy práce vedou k naplnění výukových cílů. Motivace žáků byla velmi dobrá v nižších třídách. Komunikativní schopnosti žáků jsou na velmi dobré úrovni. Kvalita vzdělávání v předmětu biologie má velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky ve sledovaných předmětech je celkově na velmi dobré úrovni. Organizace, formy a metody stejně jako podmínky výuky jsou rovněž na velmi dobré úrovni. Velká pozornost je věnována personálním podmínkám, zvláště v matematice a fyzice, ve kterých škola dosahuje výrazných úspěchů. Celkově je škola hodnocena ve všech sledovaných předmětech jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování a koncepční záměry vedení školy vycházejí z konkrétních podmínek daných umístěním a významu školy v okrese Tábor, zhodnocením dosahovaných výsledků ve vzdělávacím a výchovném procesu a prognóz do blízké budoucnosti. Součástí úvah v oblasti materiálního zabezpečení vzdělávání jsou stavební záměry, sestávající s úpravy stávající studovny na učebnu pro výuku humanitních předmětů.

Vzdělávací a výchovný program školy směřuje k tomu, aby bylo zabezpečeno kvalitní všeobecné vzdělání, umožňující absolventům v první řadě pokračovat ve studiu na vysokých školách všech typů a zaměření a těm, kteří studovat nepůjdou, uplatnění na trhu práce. Na vysoké školy odchází přes 50 % absolventů, z toho technické obory si zvolilo dvanáct absolventů. Tato skutečnost je výrazným pozitivem.

Veškerá činnost školy se řídí celoročním plánem, jehož obsahem je časové rozvržení školního roku, personální a materiální zabezpečení výuky, činnost předmětových komisí, další vzdělávání učitelů a sportovní akce. Významným prvkem v plánování jsou bohaté kontakty se zahraničními partnery ze států Evropské unie. Celoroční plán je rozpracován na dílčí měsíční plány, kde jsou upřesněny jednotlivé činnosti.

Osmiletý studijní cyklus se řídí učebním plánem schváleným MŠMT ČR dne 14. listopadu 1995 pod čj. 25 048/95-21-23. První a pátý ročník osmiletého studia se řídí učebním plánem schváleným MŠMT dne 5. května 1999 pod čj. 20 594/99-22. Čtyřletý studijní cyklus se řídí učebním plánem schváleným MŠMT ČR dne 14. listopadu 1995 pod čj. 25 049/95-21-23 a první ročník čtyřletého studia se řídí učebním plánem schváleným MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 595/99-22. Vzhledem k tomu, že na sedmiletém studiu jsou již jenom vyšší ročníky, výuka se řídí učebním plánem pro čtyřletá gymnázia.

Nabídka volitelných a nepovinných předmětů je bohatá a pestrá. Vychází ze zájmu žáků a respektuje jejich požadavky.

Výuka ve škole se řídí schválenými učebními plány. Úpravy plánu vycházejí z podmínek a finančních možností školy a respektují vzdělávací zájmy a budoucí profesní orientaci žáků. Plánování činnosti školy je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitel a zástupce. Kompetence, pracovní povinnosti a odpovědnost pracovníků jsou formulovány v organizačním řádu školy. Určený zástupce vedle svých běžných povinností vykonává kontrolní činnost a je pověřen správou ekonomických záležitostí školy.

Povinná dokumentace školy podle § 38a zákona č. 29/1984., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, je řádně vedena. Ředitel školy úzce spolupracuje s pověřenými učiteli, kteří zodpovídají za jednotlivé úseky výuky a mají kompetence předsedů předmětových komisí. Žákovská samospráva pro nezájem ze strany žáků není ustavena. Pedagogické rady jsou svolávány podle plánu a vedle běžných záležitostí slouží k vyhodnocování krátkodobých i dlouhodobých úkolů.

Včasné a úplné předávání informací všem učitelům, žákům i provozním zaměstnancům je zabezpečeno. Rodičům jsou poskytovány informace na třídních schůzkách, na neformálních setkáních s rodiči ve sborovně a stejnému účelu slouží konzultační odpoledne. Podněty a názory rodičů žáků školy jsou ze strany vedení respektovány.

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s § 14 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách. Časové dotace všech předmětů jsou dodrženy.

Širší veřejnost je o činnosti školy informována formou burzy škol, novinami vydávanými městem Soběslav a Táborskými listy.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998-1999 je kvalitně zpracována. Zpráva obsahuje množství informací o vzdělávací a výchovné činnosti ve všech oblastech působení školy. Za zmínku stojí spolupráce školy se zahraničními partnery v Rakousku, Velké Británii a v Dánsku. Tyto aktivity slouží k bezprostřednímu poznání navštívených zemí a motivují žáky k hlubšímu studiu jazyka anglického a německého.

V oblasti ekonomické dbá ředitel na účelné využívání přidělených finančních prostředků. Z materiálně technického zabezpečení výuky je zřejmé, že přidělené finanční prostředky jsou vynakládány účelně.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a chodu školy je efektivní, opírá se o spolupráci pracovníků, má velmi dobrou úroveň. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány účelně.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a motivování pracovníků stojí na demokratických principech. Účelně je využíváno poradního hlasu pedagogických pracovníků, kteří se zamýšlejí nad zkvalitněním vzdělávání. Vedení školy podporuje další vzdělávání učitelů směřující k jejich soustavnému odbornému růstu.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitele školy a jeho zástupce je organickou součástí ročního plánu, není však uspokojivě plněn. Ředitel se zaměřuje v kontrolní činnosti převážně na mladší vyučující.

Efektivita výchovně vzdělávacího procesu je průběžně vyhodnocována. Vedení školy pro ověřování vědomostí žáků používá testů Nadace SCIO. Výsledky testů jsou podrobně vyhodnocovány a analyzovány a slouží jako podklad pro zkvalitnění vzdělávací činnosti.

Systém a rozsah vnitřních kontrolních mechanismů činnosti školy je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

V řízení školy se uplatňují demokratické principy. Práce vedení školy je efektivní a promyšlená. Kontrolní činnost slouží jako zpětná vazba, její výsledky jsou analyzovány a využívány v další činnosti. Pedagogům je ze strany vedení vytvářen prostor pro uplatnění vlastních postupů při výuce. Povinná dokumentace je řádně vedena.

Kvalita řízení je velmi dobrá

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení MŠMT ČR čj. 35519/98-21 ze dne 29. 1. 1998
- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998-1999
- Výroční zpráva o hospodaření za rok 1998
- Tematické plány sledovaných předmětů
- Maturitní písemné práce žáků
- Hospitační záznamy ředitele školy
- Hospitační záznamy členů inspekčního týmu
- Organizační řád

ZÁVĚR

Česká školní inspekce zjistila při sledování kvality vzdělávání ve vybraných předmětech a při hodnocení kvality řízení převahu pozitiv a hodnotí školu celkově jako velmi dobrou.

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Jiří Filla	PhDr. Jiří Filla v. r.
Členové týmu	Ing. Jana Grammetbauerová	Ing. Jana Grammetbauerová v. r.
	Jiří Horák, promováný historik	Jiří Horák, prom. historik v. r.
	Mgr. Lidmila Schleissová	Mgr. Lidmila Schleissová v. r.
	Miloš Vogeltanz	Miloš Vogeltanz v. r.
Externí spolupracovník	Mgr. Václav Bečvář	Mgr. Václav Bečvář v. r.

V Českých Budějovicích dne 16. prosince 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. prosince 1999

Razítko

RNDr. Vojtěch Kadlčík

RNDr. Vojtěch Kadlčík v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-01-07	73/00
Zřizovatel	2000-01-07	72/00

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	k inspekční zprávě nebyly podány připomínky.